

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Б.М. ТЫНЫБЕКОВ

ASTERACEAE ТҰҚЫМДАСЫ
КЕЙБІР ДӘРІЛІК ӨСІМДІКТЕРІНІҢ
ОНТОМОРФОГЕНЕЗІ

Монография

Алматы
«Қазақ университеті»
2022

ӘОЖ 615.2 (035.3)

КБЖ 52.82

Т 91

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық
университетінің Ғылыми кеңесі шешімімен ұсынылған
(№4 хаттама 24 қараша 2022 жыл)*

Пікір жазғандар:

биология ғылымдарының докторы,
қауымдастырылған профессор **Д.К. Айдарбаева**
биология ғылымдарының докторы,
профессор **М.Н. Мухитдинов**

Тыныбеков Б.М.

Т 91 *Asteraceae* тұқымдасы кейбір дәрілік өсімдіктерінің онто-
морфогенезі: монография. – Алматы: Қазақ университеті,
2022. – 200 б.

ISBN 978-601-04-6101-7

Монографияда *Asteraceae* тұқымдасының биологиялық белсенді зат-
тары жер асты мүшелерінде жинақталатын, әр түрлі елдердің ресми және
халықтық медицинасында кеңінен қолданылатын түрлерінің онтогене-
зіндегі вегетативтік мүшелерінің морфо-анатомиялық құрылысы талда-
нады. Монографияда алыс және жақын шетел әдебиеттерінің деректері
мен авторлардың жеке зерттеулерінің нәтижелері берілген.

Монография "Биология", "Биотехнология", "Биомедицина", "Геобота-
ника" мамандықтарын дайындайтын оқытушы профессор құрамына және
білім алушы PhD докторанттар, магистранттар мен студенттерге арналған.

Автордың редакциясымен шығарылды.

ӘОЖ 615.2 (035.3)

КБЖ 52.82

ISBN 978-601-04-6101-7

© Тыныбеков Б.М., 2022

МАЗМҰНЫ

Алғы сөз	3
Кіріспе	5
1 ӘДЕБИ ШОЛУ	8
1.1 Дәрілік өсімдіктердің онтоморфогенездік тұрғыдан зерттелуі	8
1.2 Астралар тұқымдасының биологиялық белсенді заттары тамырында жинақталатын дәрілік өсімдіктерінің ботаникалық зерттелуі	21
1.3 Зерттелген өсімдік түрлерінің биологиялық белсенді заттары және практикада пайдаланылуы ..	32
2 ЗЕРТТЕЛГЕН АУДАННЫҢ ФИЗИКА-ГЕОГРАФИЯЛЫҚ СИПАТЫ	41
3 ЗЕРТТЕУ ӘДІСТЕРІ МЕН ЗЕРЗАТТАР	54
4 ЗЕРТТЕЛГЕН ӨСІМДІК ТҮРЛЕРІНІҢ БИОМОРФОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ СИСТЕМАТИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ	59
5 ТҰҚЫМДАРЫ МЕН ВЕГЕТАТИВТІК МҮШЕЛЕРІНІҢ МОРФОЛОГИЯЛЫҚ ҚҰРЫЛЫС ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	65
5.1 <i>Arctium tomentosum</i> Mill. – онтогенезіндегі вегетативтік мүшелерінің морфологиялық құрылыс ерекшеліктері	65
5.2 <i>Arctium tomentosum</i> Mill. – онтогенезіндегі вегетативтік мүшелерінің анатомиялық құрылыс ерекшеліктері	74
5.3 <i>Cichorium intybus</i> L. – онтогенезіндегі вегетативтік мүшелерінің морфологиялық құрылыс ерекшеліктері	88

5.4	<i>Cichorium intybus L.</i> – онтогенезіндегі вегетативтік мүшелерінің анатомиялық құрылыс ерекшеліктері.....	95
5.5	<i>Inula helenium L.</i> – онтогенезіндегі вегетативтік мүшелерінің морфологиялық құрылыс ерекшеліктері.....	109
5.6	<i>Inula helenium L.</i> – онтогенезіндегі вегетативтік мүшелерінің анатомиялық құрылыс ерекшеліктері.....	117
5.7	<i>Rhaponticum carthamoides (Willd.) Iljin.</i> – онтогенезіндегі вегетативтік мүшелерінің морфологиялық құрылыс ерекшеліктері	131
5.8	<i>Rhaponticum carthamoides (Willd.) Iljin.</i> – онтогенезіндегі вегетативтік мүшелерінің анатомиялық құрылыс ерекшеліктері	137
5.9	<i>Solidago canadensis L.</i> – онтогенезіндегі вегетативтік мүшелерінің морфологиялық құрылыс ерекшеліктері.....	151
5.10	<i>Solidago canadensis L.</i> – онтогенезіндегі вегетативтік мүшелерінің анатомиялық құрылыс ерекшеліктері.....	158
ҚОРЫТЫНДЫ.....		181
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ.....		183

Ғылыми басылым

Тыныбеков Бекзат Мақұлбайұлы

***ASTERACEAE* ТҰҚЫМДАСЫ
КЕЙБІР ДӘРІЛІК ӨСІМДІКТЕРІНІҢ
ОНТОМОРФОГЕНЕЗИ**

Монография

ИБ №14836

Басуға 24.11.2022 жылы қол қойылды. Пішімі 60x84 ¹/₁₆.
Көлемі 15 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылым. Тапсырыс №16915.

Таралымы 500 дана. Бағасы келісімді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.

050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.

ISBN 978-601-04-6101-7

9 786010 461017